

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreceen, Fötér, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Nem kell a magyarországi termény.

A hadsereg-szállításokról rendszerint a delegációk ülésekor szoktunk beszélni. A közös hadügyminiszter referense előadja, hogy a monarchia két állama hogyan, mit szállított, a delegátusok erre előadják sérelmeiket, a miniszter kiállításba helyezi a sérelem orvoslását és ezzel el van intézve a hadsereg-szállítások ügye.

Pedig nem ez az elintézés módja. A kvótaarányt respektálni kellene és a mennyiben a magyar ipar a kvóta arányában szállítani nem képes, azt a mezőgazdaságból kell pótolni. Tehát nemcsak az a körülmény, hogy a hadsereg-szállítások körül állandóan történnek mulasztások a magyar érdek szempontjából, teszi aktuálissá felszólalásunkat, hanem különösen az a tény, hogy egyes katonai intendatúrák tulateszik magukat a hadsereg-szállítások körül gyakorlatba vett uzuson, egyenesen kötelességünké teszi, hogy a hadsereg-szállításokkal foglalkozzunk.

Ugyis egy komoly szaklapunk értesülése alapján regisztráljuk a következőket:

A közös hadsereg 14-ik hadtestének Innsbruckban székelő intendatúrája november 6-án 9355. számú hirdetésével 18,950 mmázsa zab szállítására nyilvános árlejtést hirdet. A hirdetmény szövege a következő kitévél tartalmazza: „Anbote auf Hafer Ungarischer Provenienz werden nur ausnahmsweise angenommen“. *Vagyis magyar származásu zabot csak kivételesen hajlandó elfogadni a közös hadsereg élelmezési hivatala.* És vajjon miért? Talán nem megfelelő az a magyar származásu zab? Korántsem. Hanem csupán azért, mert a közös hadsereg vezetősége tulateszi magát a rendelkezéseken. Roppant válogatóság, ha magyar származásu dologról van szó, melyet a közös hadseregnek fel kell használnia.

Csak akkor nem válogatóság, ha a magyar milliók elfogadásáról van szó. A most Budapesten megtartott delegáció megszavazott mindent, mint a karikaacsapás. Schön-aich csak úgy uszott a boldogságban, mert azok a keménynyaku

kurucok, tekintettel a politikai viszonyokra, nem bolygatták sem a politikai, sem a hadsereg kérdését, hanem szó nélkül megadták a fenntartására szükséges milliókat.

Az ellenérték megvolna a hadsereg-szállítások kezelésében. A mit az adózó polgároktól adóban elveszünk, azt adjuk vissza nekik, hogy a hadsereg részére megvesz-szük terményeit. Nem kívánunk mi többet, mint a mi nekünk kijár, ahhoz ragaszkodunk. És legyen bármily udvarias a magyar koalíció a közöshadsereg veszte-sege iránt, arra mégis kérjük delegátusainkat, hogy ha már megsza-vazták a milliókat, legyenek azon, hogy azokból a milliókból a reánk eső rész nekünk jusson, hogy az a magyar közigazdasági életet táplálja és erősítse.

Hiszen mi ugyis mindenképpen hátrányban vagyunk. A közös hadsereg miniszteriuma Wienben székel. Az arzenálok és ágyuöntő-dék Ausztriában vannak. Amennyiben az ipari részletetésből Magyarország a maga kvótáját szállítani nem tudja, az osztrák iparnak jut, ahelyett, hogy Magyarországot

NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK FEKE TÉNÉL

Mandi.

— Kérem, én egy sárga tollazatu kis kanári vagyok. Osanyámat a Kanári szigetéről hozták, de én már itt születtem, ebben az országban és ebben a szobában, ahonnan még ki sem mozdultam... Különben tévedek, mert egyszer mégis elvittek egy távolabb eső szobába. Urnöm beteg volt és nem szenvedhette hangomat. De csak három napot töltöttem távol és azután visszahoztak megszokott helyemre, urnöm szobájába.

Nagyon kevés embert ismerek. Urnömön kívül csak a gazdám, a szobaleány és egy ur jár az én szobámba. Hogy ez az ur ki lehet, nem tudom. Urnöm „Gyuszim”-nak szólítja. Mindig akkor jön, mikor gazdám már elment itthonról s akkor rendszeren soká marad. Urnöm sokkal jobban beczi, mint gazdámot vagy engemet; de mikor a szobaleány bejön a lámpát felgyújtani, akkor távolabb ülnek egymástól és Gyuszi ur könyvet olvas... Sokszor gondolkoztam rajta, miért nem jön Gyuszi akkor is, mikor gazdám itthon van, de sohasem tudtam

megállapodásra jutni. Két nap óta tisztába jöttem mindennel. Megértettem.

Tegnap előtt lehetett, úgy estefelé, nem tudom hány órakor, mert az órához nem értek — Gyuszi már nálunk volt. Egyszer csak berohan a szobaleány és kiabál, Nagysága, jön a nagyságos ur! Gyuszi sápadt lett, kalapját, keztyűjét kezébe kapta és szaladt volna kifelé, de urnöm visszarántotta. Kinyitotta a nagy garderób szekrény ajtaját és Gyuszi urat betuszkolta... Alig volt annyi ideje, hogy becsukja és a kulcsot zsebébe dugja, jött az én édes gazdám. Urnöm kedvességgel teljesen elébe sietett.

— Ez igazán meglepetés kis öregem, hogy haza jöttél.

— Kénytelen voltam, fiacsám — mondta gazdám. Az idő hűvösre fordult. Atöltözöm, fázom ebben a könnyü ruhában. Add ide kérlek a szekrény kulcsát.

Urnöm nagyon zavarba jött. Ugyancsak keresgélte a zsebeiben, de nem találta. Ki huzott minden fiókot, keresgél, de csak hiába... A kulcs nem kerül elő... Egyszerre földerült urnöm arca és átölelte gazdámot.

— Menj édesem a hálószobába, mire

levetkőzöl, beviszem ruhádat, addig magam szedem ki.

Milyen jó is az én aranyos kis feleségem, — szolt gazdám és indult kifelé. Én elkezdtem füttyölni, ugráltam feléje, hogy várjon, nézze meg, mi van a szekrényben, de az a vén számár még csak felém sem nézett... Ugy kell neki!...

Most már értem, minek jár ide Gyuszi. Megcsalja urnöm a gazdámot. Hűtlen asszony, szeretném megfojtani. Hát ilyenek az asszonyok? — és boszura gondoltam, a mi nem is késett sokáig.

Tegnap be jött urnöm és a kalitkába be tett hozzám egy zöldes kis kanári madarat. Megálltam és bámultam a szokatlan látványra. Ez még nem történt velem... Láttam, hogy amolyan férjszomjas... Minek hozták ide?... Azt akarják, hogy szeressem... hogy én se unjam magam? Dühös lettem, csödrömet összecsatoltattam, szemem előtt vöröses fényt láttam... hozzá ugrottam és... megfojtottam!

— Hűtlen kígyó — sziszegtem és megfogadtam magamban, hogy ezentul gyüllölöm a nőket és mindegyikkel hasonlóan fogok elbánni.

Irisz.

Papp József katonai és polgári cipészete
Debreceen Csapó-u. 22.

Elvállal minden e szakmába vágó polgári katonai, színházi, alkalmi és pipere munkákat. Javításokat és mérték utáni megrendeléseket a legnagyobb apparátussal a legújabb divat szerint — Vidéki megrendeléseknél elég egy használt cipő beküldése.

a mezőgazdasági szállításnál kártalanítanak.

Ezek sérelmek, de oly sérelmek, melyek részben talán a dolog természetéből folynak. De ezeket is orvosolni kell. Különben az a helyzet áll elő, hogy Magyarország az ipari hadseregszállításból ki lesz zárva, mert azt nem képes szállítani, a mezőgazdaságiból pedig azért, mert azt az élelmezési hivatalok csak kivételesen hajlandók elfogadni.

Az innsbruckihoz hasonló esetnek nem szabad előfordulnia.

POLITIKAI HIREK

Magyar és román feliratok. Aradról jelentik egy táviratunk: Arad város közigazgatási bizottsága a rendőrség útján felszólította a román iskolák fenntartóit, hogy iskoláikon alkalmazzák a magyar feliratot is. A román iskolaszék e felszólításnak nem tett eleget és ezért a rendőrbíróság Onku Miklós országgyűlési képviselő, iskolaszéki elnök ellen megindította a kihágási eljárást.

Krassó-Szörénymegye közgyűlése. Lugosról jelentik nekünk: Krassó-Szörénymegye törvényhatósága tegnaptartotta rendkívüli közgyűlést Fialka Károly főispán elnöklésével. Issekutz Aurél alispán jelentése után Leitner Miksa főorvos javaslatára a törvényhatóság elhatározta, hogy 41 községi és körvosi állást szervez, mely 76,800 K évi államsegélyt igényel. Az orvosok lakáspénzéről és utiátalányáról a községek gondoskodnak. A karánsebes-hátszegi és oravica-német-bográni-resicabányai helyi érdekű vasút részére a községek által megszavazott hozzájárulást a vármegye kölcsönképp veszi fel.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Ma megint lesz sürgősségi indítvány, tehát ma megint üres a folyosó is, a Ház is. A függetlenségi párt vezérei kétségbeesetten telefonoztatnak szerteszét a városban, hogy behívják az embereket, mert ma csakugyan szeretnének a dolog végére járni fiaskó nélkül.

A tegnapi balesetről folyik a szó a folyosókon.

— Nem is kell a sürgősség! — beszél a függetlenségi képviselők. — Ugyis simán megy a dolog.

— Ne avatkozzatok a miniszterek dolgába! — felelte erre Ugron Gábor. — Mióta akarnak a közlegények generálisok lenni?

A mai ülésen Justh Gyula elnökölt. Harmadik olvasásban elfogadták a borhamisításról és a hamis bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvényjavaslatot. A Ház a jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét nyomban hitelesítette.

A költségvetés.

Koszka István elfogadja a költségvetést, melyet Wekerle művészi varázslattal állított össze. (Derűtség.) Hosszasan polemizál Mezőfi Vilmos utolsó beszédével, majd kijelenti, hogy ami baj az ipar terén van, annak a régi kormány az oka.

Harambasics Agost horvátul beszél a javaslat ellen.

Nagy György: Kijelenti, hogy Magyarországon a koalíciós képviselőknél kívül nincs koalíciós érzelmű ember. (Zaj.) A koalíció harmadfél évi áldástalan uralma alatt 360 millióval emelte a kiadásokat. Hol van ennek ellenértéke a bevételekben? A kormány állandóan az élet védtelenjeit, a kisembereket sújtja. A szesz törvényvel

60.000 kisüstöst tett tönkre, a közös költségek fölemelésével sújtotta az egész nemzetet. Papíron kikapcsolták a katonai kérdést, de fölemelik a tisztai fizetéseket. Vajjon a koalíciós képviselőjelöltek ezt hangoztatták kortes beszédekben? Ha súlyt fektettek volna a politikai becsületre, akkor a császár követelését megtagadták volna. A delegáció összes tagjai törvénytelenégeket követtek el, vád alá kellene helyezni őket. Lábbal tiporják a törvényt! Mondják ki egyszerűen, hogy itt nincs törvény, nincs jog, csak koalíció van. (Zaj.) Wekerle törvényesnek ismerte el Ferenc Józsefnek 1848-tól 1867-ig való uralkodását. Többet ártott ezzel a miniszterelnök a nemzeti ügynek, mint amennyit a császár a jubileumi kereszt adományozásával. A miniszterelnök ellenjegyezte a császár kéziratát. (Zaj.)

Az elnök: Figyelmezteti, hogy a fejedelem személyét ne vonja be a vitába. A fejedelem minden tényezőért a teletlős magyar kormány áll helyet.

Nagy György: Én éppen azt tettem szóvá, hogy a felelős magyar kormány törvénytelenül járt el.

Az elnök: A képviselő ur védekezése nem felel meg a tényeknek. Kifejezetten a király eljárását bírálta.

Molnár Jenő: Nem a királyt, hanem a császárt. Azt szabad.

Az elnök: Rendreutasítja. Ismétli, hogy a fejedelem személyének a vitába bevonását nem engedheti meg. Ha a miniszterelnök ur eljárását bírálta volna, nem akadályoztam volna ebben. Nem is fogom megakadályozni. (Derűtség.)

Molnár Jenő: Vágd hát tovább, bátran. (Derűtség.)

Nagy György folytatja beszédét. Szünet után sűrű tömegben jódultak a terembe a koalíciós képviselők, hogy a sürgősségi indítványt megszavazzák.

— Magyarok bejövetele — mondja gnyosan Suciú János oláh képviselő.

— Mikor lesz már az oláhok kimenele — hangzik a válasz.

— Arra ugyan várhattok — mondják az oláhok.

Az elnök ezután jelenti, hogy Hoitsy Pál 161 társával indítványt nyújtott be a sürgősség kimondására. *Nagy derűtséget keltett, hogy az indítványt Lengyel Zoltán is aláírta.*

Miután 150-nél többen jelen voltak, az elnök a sürgősségi indítvány feletti egyszerű szavazást a holnapi ülés napirendjére tűzte ki, majd átadta a szót Magdics Péternek, aki horvátul beszélt. A teremben csak Simkó József maradt. Egyszerre a horvátok kiáltozni kezdtek:

— Hol van miniszter?

Az elnök magyarázta, hogy nem kell miniszternek jelen lenni a tárgyalásnál. De a horvátoknak miniszter kellett.

— Itt vagyok én — szólalt meg Simkó — mit akarnak még?

Olyan derűtség támadt erre, hogy az ülés végéig tartott.

Háboru előtt.

Balkán állapotok.

Viszik a katonákat.

A Neues Pester Journal mai számában „Oroszország és az annexió” címen cikk jelent meg, melynek szerzőjét nem nevezi meg a lap, de körülírásából az tűnik ki, hogy az minden valószínűség szerint báró Dóczy Lajos, a nagy Andrássy Gyula bizalmasa és sok érdekes diplomáciai titok leteleményese.

Dóczy báró azt fejtegeti, hogy Oroszországnak tulajdonképpen nincs is joga ahhoz, hogy az osztrák-magyar monarchiának Boszniára és Hercegovinára való annektálási jogát kétségbevonja, vagy hogy az annektálás elé bármilyen akadályt gördítsen. Nincs pedig azért, mert Oroszország ezt a jogot kétszer is elismerte már.

Először akkor, mikor Andrássy Gyula gróf 1878-ban Budán tárgyalta Novikov orosz megbízottal és e tárgyalásnak egyezség lett a vége. Ez egyezség szerint, ha Törökországban területváltozás állana be, akkor a monarchia birtokába veheti Boszniát és Hercegovinát. Ezt a egyezséget a cár is aláírta.

Ezenkívül még egyszer elismerte Oroszország a monarchia birtoklási jogát.

A berlini kongresszus után, ugyanis, Oroszország és a monarchia külön egyezséget kötöttek. Ebben az egyezségben elismeri Oroszország a monarchiának azt a jogát, hogy a novibazári szandzsákban a török igazgatást a magáéval fogja helyettesíteni és hogy Boszniát és Hercegovinát véglegesen okkupálhatja.

Világos tehát, hogy Oroszország mindig csak a végleges okkupációra gondolatott, amikor a monarchia birtokába vette a két tartományt.

Megerősített őrségek.

Pozsonyból sürgönyzik: Az általi és a városi összes rendőrök azzal foglalkoznak, hogy óvintézkedéseket foganatosítsanak a szerb merényletek ellen. A tettet, aki Korneuburgban a tüzkatasztrófát okozta (Korneuburgban egy vasúti ezred van) Pozsonyban keresik. A rendőrség lázasan kutat a gyanús emberek és a szerb-barát üzelmek után. A katonai és a csendőri őrséget megkettőztették a Nobel dinamitgyár, valamint a Róth-féle patrongyár előtt. Az ide való dunai hidat, amely mozgósítás esetén hadi fontossággal bír, szorgosan vizsgálják. Valamennyi katonai raktárt is. Az ügyész, a főkapitány és a hadtestparancsnok ismételtén táncskoztak.

Mind elviszik a legények elejét.

A Budapesten, a Mária Terézia laktanyában állomásozó Károly román király nevét viselő hatodik gyalogezred parancsot kapott, hogy Boszniába induljon.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Pótló és javító tanítóképesítő vizsgák. A debreceni ref. tanítóképző intézetben kitézték a pótló és javító tanítóképesítő vizsgákat, amelyekre december 16-áig lehet jelentkezni a tanítójelölteknek. Az írásbeli vizsgák 17-én és 18-án, a szóbeli javító vizsgák 18-án, a rendes szóbeli vizsgák pedig 19-én és az utána következő napokon lesznek.

Pótló és javító érettségi vizsgák. A tiszántúli ref. egyházkerület összes főgimnáziumaiban javító és pótló érettségi vizsgálatra jelentkező hallgatók a békési ref. gimnáziumban fogják tenni az érettségi vizsgát; az írásbeli december 15-én és 16-án, a szóbeli december 19-én lesz.

Debreceni írók művei.

Köd kisasszony s egyéb elbeszélések.

Irtá: Vándor Iván. 1908. Rákosi Jenő (Budapesti Hirlap) kiadása. Ára füzve 3 K, diszkótésben 4'80 K.

A debreceni íróvilág tagja, Vándor Iván, most jelent meg először az irodalmi fórumon nagyobb munkával: Rákosi Jenő kiadásában most jött első novellás könyve „Köd kisasszony” címmel.

A Budapesti Hirlap, Ujság, Pesti Napló, Uj Idők stb. népszerű tárcairónóját nem kell bemutatni a debreceni közönségnek. Ez az energikus asszony férfi név alatt vívta

i magának a népszerűséget s elismerést, mert nem akarta, hogy az asszonyi név természetes varázsa segítse ott, hol egyedül írói kvalitásokat kell figyelembe venni.

Könyve egy szubtilis, finom s mégis egyéniséggel bíró írói tehetség munkája; mosolygós szomorúsággal, nagy meglátásokkal, pompás stílussal. Meséje van, mi szinte ritkaság ma s alakjai — még ott is, hol ideges, fáradt asszonyok életéről van szó — művész egyszerűséggel természetesek.

Novelláinak nivója mégis különböző, egynémelyiken érzik az első írások kedves parfümjé, van egy-két sokszor megírt dolog is novellái között, de viszont oly erővel, az élet megértésével, a női lélek objectív átérzésével találkozunk, hogy sok novelláját bátran úgy tekinthetjük, mint ritka dokumentumait a Ma asszonyairól s mint az író messzevivő útjának első állomását, melynek vége beláthatatlan perspektívákhoz visz.

Németország köz- és mezőgazdasága.

Irla: érkeserüi Balogh Sándor, a debreceni m. kir. gazdasági akadémia tanára.

Szerző, fenti munkájában a földművelésügyi miniszter megbízásából azon tapasztalatait dolgozta fel, melyet a múlt évben Németországban tett tanulmányutja alkalmával mintegy 20 mintagazdaságban, a düsseldorfi és mannheimi kiállításokon, több gazdasági szakoktatási, mezőgazdasági, kamarai és szövetségi intézmény tanulmányozása közben szerzett.

Az összegyűjtött anyagot szakmák szerint csoportosítva oly módon dolgozta fel, hogy az egyes szakmák tárgyalásánál párhuzamba állította a hazai viszonyokat a németországi viszonyokkal és kiemelte ama tapasztalatokat, melyek hazai viszonyaink közé is átláthatóak. A munkát ennél fogva haszonnal olvashatják mindazok, akik a külföldi viszonyok és az ott elért gazdasági haladás iránt érdeklődnek.

A 151 oldalra terjedő munkát szerző a földművelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett 2 korona árban hozta forgalomba. Megrendelhető szerzőnél: Debrecen, gazdasági akadémia, vagy bármely könyvkereskedő útján.

Anglia és Németország.

Az angolok félelme.

Német betöréstől tartanak.

London, nov. 24.

Roberts lord az angol felsőházban rezolúciót nyújtott be, amelyben a következők foglaltatnak: A honvédelem kérdése a kormány szüntelen figyelmét teszi szükségessé oly hadsereg létesítése céljából, amely számára nézve elég erős és egyéb tulajdonságaira nézve elég hatásos arra, hogy a rá való tekintettel még a legerősebb idegen hatalom is habozzon, vajjon ne kísérelje-e az Angliában való partraszállítást? Szólok azt mondja, hogy az a pont, amelyre a ház figyelmét irányítani kívánja, az vajjon az invázió lehetséges-e vagy nem. Balfour 1905. május 11-én azt mondta, hogy az invázió illetőleg nincs komoly veszély. E konklúzió adatokon alapult, amelyeket az admirális Franciaországra a legközelebb fekvő országra vonatkozólag tett, miután innen a legkönnyebben keresztül vihető az esetleges betörés. Utóbbi időben tett vizsgálódások azonban azt mutatták, hogy Balfour megállapítása, ha Franciaországot illetőleg 1906-ig megállhatott, Németországot illetőleg 1903-ban nem állt meg. Azok a feltételek, amelyek Balfour meggyőződésére irányadók voltak, teljesen megváltoztak és Anglia nem érezheti magát továbbra biztonságban az invázió előtt.

A kérdést — folytatta Roberts lord — abból a szempontból tanulmányoztam, hogy az invázió Németország irányából történik. Balfour Franciaország példáját idéte a nél-

kül, hogy ez alkalommal Franciaországgal szemben való ellenségeskedésre vagy ettől az országtól való félelemre gondolt volna. Németországról tehát analogikusan szólva, ugyanígy kijelenthetem, hogy ebben sem Németország elleni ellenségeskedés, sem pedig tőle való félelem nem foglaltatik. Szólok és Léva lord megállapították, hogy Németország mindenkor rendelkezik annyi hajóval, amelyek 200,000 ember elhelyezésére szolgálhatnak. E csapatlétszámot több hónapon át a legközelebb fekvő kikötők környékén mozgósítási intézkedések nélkül össze lehet venni.

A vasuti összeköttetési rendszer olyan, amely megengedi, hogy a hadsereget Franciaországnál sokkal rövidebb idő alatt állíthassa a kikötőbe és hajózhassa be Németország. Szólok és Léva lord vizsgálódásai azt eredményezték, hogy 150,000 emberből álló német hadsereget ugyanannyi hajón lehet szállítani, amennyit Balfour fél oly csapat szállítására gondolt szükségesnek. A hajóra szállítás és partraszállítás sokkal kevesebb időt venne igénybe, semmint feltételezték. Miután szólok behatóan fejtegette ezt a pontot és rámutatott a különböző kormányzatechnikai és stratégiai előnyökre, amelyek Németországnak lehetővé teszik, hogy kikerülje az angol flottát és keresztül vigye az inváziót, így folytatja: Boldogság volna elzárkózni eme lehetőségek elől, bár-mennyire kívánjuk is a békét. A közeli Kelet aggasztó eseményei a legmondhatatlanabb megfigyelőnek is tudatára hozhatták, hogy semmi sem menthet meg egy országot, amely nincs elkészülve védelmére. Sem szövetségek, sem szerződések nincsenek ez alól kivéve. Ha ezután is elhanyagoljuk a legmindennapióvintézkedéseket, egy napon ki leszünk szolgáltatva országunkba benyomult idegen hatalomnak és kényszerítve leszünk magunkat a legmegalázóbb feltételeknek alávetni. A veszély minden nap fenyegetőbb lesz.

Rendkívül mély benyomást tett a felsőházra Roberts lord beszéde, akinek határozatát Flobert lord annál inkább is támogatja, mert jobban fenyeget a német betörés veszedelme, mint hinnék. Roberts határozati javaslatát, amelyben a flotta és a hadsereg fejlesztését sürgeti, 72 szóval 32 ellen elfogadták.

Az egész világon méltán tarthat feltűnése az a határozat, mert most már Anglia nem is titkolja többé, hogy Németországtól fél.

VÁRMEGYE.

Gazdasági munkások és cselédek jutalmazása. A földművelésügyi miniszter a jövő évben 8 gazdasági munkást és cselédet fog kitüntetni diszoklevéllel és 100—100 K jutalommal. A kitüntetésre az alispán 4 gazdasági munkást és 4 cselédet fog ajánlani. A kitüntetésre érdemeseket január 10-ikéig kell felterjeszteni a miniszteriumhoz.

Betörés a pajtába. Tóth Mária hajduböszörményi lakosnak homokkerti pajtájába az elmúlt éjjel ismeretlen tettes betört és egy permetező gépet és nagymennyiségű szőlőt onnan ellopt. A csendőrség nyomozza a betörő tolvajt.

Kik legyenek városatyák?

Kereskedők és iparosok a választásokon.

A cimben megjelölt érdekeltségek összefogása élénk visszhangot kelt mindenfelé kereskedőkben és iparosokban; és ez természetes is. Ennek a 2 osztálynak magas fajsúlya magával vonja azok öntudatra ébredését és azt, hogy azok a választásoknál jogos érdekeik megvédése szempontjából nekik megfelelő érvényesüléshez jussanak. Ez a két osztály egyáltalában nem

követel még ezzel többet, mint a mennyi neki kidukál. Kereskedő és iparos: igaz államfenntartó elemek; ezek azok a kereső osztályok, amelyek az államkötségvetés bevételi forrásainak a legnagyobb mennyiségét szolgáltatják; szolgáljanak erre igazolásul a következő adatok.

Debrecen város határában a földadó összege 375.000 K; ezzel szemben a kereskedő és iparos foglalkozások adói és azok összegei a következő rideg számokkal sietnek ezen osztályok teljesítő képességének ékesen szóló bizonyítékául. Kitétt a III. osztályu keresetadó ugyanakkor 339.000 K; a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 70.000 K-t, a tőkekamatadó 25.000 K-t összesen 440.000 K-t.

Ezek a számok indokolások a mellett, hogy a kereskedők és iparosok érvényesítésére szükség van. Ez képezi egyúttal az indokoltságát annak az öntudatos lelkesedésnek, amely egyetértő, komoly, alkotó munkába szólítja a kereskedőket és iparosokat.

A holnap este 6 órára, a kerületi kamara tanácsstermébe összehívott értekezletre nagy érdeklődés jelentkezik, ez természetes is. Ma már az embereket a gazdasági élet érdekkapcsai fűzik egymáshoz, azok egyesítik őket és ez képezi itt is a zálogát e két osztály erélyes és sikeres együttműködésének.

VÁROSHÁZA.

Angol huszárkapitány Debrecenben. Német nyelvű, de őszinte magyarbarátságtól áradozó levelet írt a polgármesteri hivatalnak C. Hamilton angol huszárkapitány, aki jelenleg Budapesten tartózkodik és engedélyt kér arra, hogy Debrecen világhírű ménesét megtekinthesse. A polgármesteri hivatal értesítette, hogy szívesen látják, ha jön, csak adjon értesítést, mikorra érkezik, hogy kalauzolásáról gondoskodjanak.

Jutalom gazdasági munkásoknak. A főispán átírt a polgármesteri hivatalhoz, hogy két gazdasági munkást és 2 cselédet ajánljon kitüntetésre a földművelésügyi kormánynak. A polgármesteri hivatal a gazdasági egyesület útján fog négy, régóta szolgáló, hűséges és erkölcsös munkást ajánlani a diszoklevéllel és 100 korona jutalommal való kitüntetésre.

Tisztújítás a régi szervezet alapján. A reménykedés, hogy a városi tisztújítást már az új szervezeti szabályzat alapján fogják megtartani, teljesen meghiusult; a tisztújítást a régi szervezet alapján kell megtartani. Ez azonban most már semmi nehézséget nem okozhat, mert a legutóbbi közgyűlés határozatával, az átmeneti intézkedéseket megtette. Gabalyodást csak az esetleges felebbezések okozhatnak, azt is csak azzal, hogy a hatodik, illetőleg a hetedik tanácsnoki állás betöltését esetleg megakadályozzák. Kovács József polgármester, aki az esti gyorsvonattal jött haza Budapestről, tudakozódott a belügyminiszteriumban az új szervezet sorsa iránt, de azt az értesítést kapta, hogy hamarosan nem jöhet meg a jóváhagyás, mert az ügy előadója, Hart Sándor miniszteri tanácsos hosszabb ideig beteg volt és nem tanulmányozhatta át az ügyet. Weszprémy Zoltán főispán ennek következtében a régi szervezeti szabályzat alapján fogja kiírni a pályázatot a tisztújításra. A pályázat kiírása e hét végén, vagy a jövő hét elején fog megtörténni.

Debrecen villamos telepének átvétele. A városi villamos telep átvételét ma délelőtt kezdik meg Hollós József miniszteri tanácsos (a kereskedelmi miniszterium műszaki osztályának vezetője) elnöklelte alatt. Az átvétel 3—4 hétig fog eltartani.

Teremnek a jelöltek. Minden ujjunkra három.

Korteskedés kicsinyben és nagyban.

Megindult a hajsza, a korteskedés az egész vonalon a bizottsági tagság után. Szegény kerületek! Szegény kertségek! Nem is tudtátok, mennyi sok jó akarótok van, akik eddig aludni sem tudtak, mert nem tehettek jót veletek! Mennyi altruistikus kebel, kik kicsinynek, nagyoknak, városnak, kertségeknek oly igaz, jó barátai voltak mindenkor, csak hát nem volt alkalmuk, nem volt terük, hogy jó szívük intencióját, sugallatát követve keblükre ölelhessék — az egész világot.

Most, hogy közeleg a városi bizottsági tagok választása, hogy válnak, hogy jegecesednek ki ezek a jó szívű urak, akik altruizmusukkal, közérdek iránti szerelmükkel odáig mennek, hogy még áldozatoktól sem riadnak vissza, csak hogy jót tehessenek. Dobogó szívük fájdalomtól, mely fáj, hogy nincs tér az önzetlenség gyakorlására, eddig nem tudtak aludni, hát természetesen dolog, hogy most apró áldozatoktól sem zárkoznak el, mert hát fő — az egészség!

Különböző egyletek és körök most sok alapító és rendes tagokat, apró ajándékokat kapnak, mert hát most az emberszeretet, a polgárság, a kis emberek szeretetének bacilusai szaporodtak el — s egy furcsa járványt okoztak... Bizony: difficile est, satiram, non scribere!

Gondolkozóba kell, hogy esünk, hogy miért e nagy, ez erős tulakodás a megürült bizottsági tagságokra? A Varga utcai kerületben például vagy *harminc jelölt nevét emlegetik* s folyik a korteskedés és azokból a jó szivekből, melyeket a szegény polgárok, elhanyagolt kerületek, kitagadott kertségek bajainak nyila furt keresztül — már potyognak a vércseppek — boroskák és szalagos szivarok alakjában.

Miért ennyi áldozat? Miért a sok parolázás, leereszkedés? Hisz a bizottsági tagsággal nem jár semmi fizetség, sőt, ha ideálisan, ha becsületesen fogjuk föl a kötelességeket, csak ráfizetni lehet és szabad...!

Gondolkozzunk csak egy kicsit...!

F.

SZÍNHÁZ

Ma, szerdán este C) bérletben színpadra kerül:

Virraszt a szerelem.

Vigjáték négy felvonásban.

H E T I M Ū S O R.

Csütörtökön: A nagymama, operette. A. bérl. Pénteken: Három pár cipő, vigj. B. bérl. Szombaton: Virraszt a szerelem, vigj. C. bérl. Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. Este Ember tragédiája, tragédia.

A színházi iroda jelentése. Rózsa Lili, társulatunk primadonnája, akiről mint jeleztük, jobban van, de mindazonáltal, orvosi rendelésre még szerdán nem játszhat, csak csütörtökön. Szerdán tehát a „Virraszt a szerelem” nagy sikert aratott vigjáték, harmadszor kerül színpadra C bérletben. — Csütörtökön a „Nagymama” kerül színpadra Rózsa Lilivel a címszerepben. — Vasárnap kerül színpadra Madách remekműve az „Ember tragédiája”. Adámtól Lugosi, Évát Gazdy Aranka és Lucifert Kemény és Gyöngyi felváltva játsszák. — „Csókirály” lesz a legközelebbi operette premier, melyre a színtársulat énekes személyzete nagy ambícióval készül. A főszereplők e nagy sikert aratott operettben Zilahyné S. Vilma (királyné), Rózsa Lili (Miska). — Pénteken kerül színpadra „A három pár cipő” énekes bohózat, mely az egész énekes személyzetet foglalkoztatja.

A debreceni színésziskola első vizsgálati előadását a debreceni színházban e hó 28-án, szombaton délután tartja meg. Az előadást olcsó helyekkel rendezik.

Másfél órás gyermek-előadás az Uranusban. Ma délután 4-től fél 6-ig félhelyáru gyermek-előadás lesz az Uranusban a rendes félhelyárak mellett. Pompás műsor!

Az ujbpesti bankrablás. E kép még csak a mai másfél órás előadásokon kerül bemutatásra, a többi pompás újdonságok közt, melyek fénypontjai Rómeó és Julia, Shakespeare színműve és Tilly Bébé szép mutatóványai az 5 orozslánjaival. A mai műsor a következő: 1. Budapest látképe. (Eredeti helyszíni föl. — 2. A kis madártolvajok. (Term. föl.) — 3. Rómeó és Julia. (Színmű.) — 4. Kolduló barát. (Bohózat.) — 5. Vizesések és gletserek az olasz alpesek között. (Term. föl.) — 6. Ujbpesti bankrablás. (Szenzáció, aktuális.) — 7. A makacs énekes. (Bohózat.) — 8. Tilly Bébé, az 5 vad orozslánjaival. 9. Cake-Walke tánc. (Színes.) Műsor változás fenntartva. Helyárak, mint rendesen. Egy és fél órás előadások. Előadások kezdete este pont 6, fél 8 és 9 órakor.

A Szent Anna utcai betörés.

Az ellopott tárgyak.

Körözik a tetteseket.

Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról a vakmerő és a debreceni bűnkronikákban régebb idő óta példátlanul álló betörésről, melyet Tóth József állami tisztviselő Szent Anna utca 32. sz. alatt levő lakásában követte el, eddig ismeretlen tettesek.

Mint megirtuk, Tóth József három hétig diószegi tanyáján tartózkodott családjával és midőn hét-főn délben hazatértek, gondosan elrendezve hagyott lakásukat telje-

sen felforgatva találták. Miután tisztába jöttek azzal, hogy a lakásba álkulcs segítségével betörték és nagymennyiségű értéktárgyat elloptak, feljelentették az esetet a rendőrségen, mely a nyomozást azonnal megindította. A rendőrség megállapította a nyomozás során, hogy a tettesek ketten voltak és hogy vésővel dolgoztak. A feltört szekrényeken ugyanis véső nyomai láthatók. A betörés minden valószínűség szerint szombatról vasárnapra virradó éjjelen történt és a tettesek a leggyakorlottabb betörők közül kerülhettek ki.

A rendőrség máskülönben nagyon kevés biztos nyomra vezethető adattal rendelkezik. Csupán két cseléd vallomása nyújt valami nyomot. Nem lehetetlen azonban, hogy éppen ez a kis nyom az igazi. A két házbeli cseléd vallomása alapján a rendőrségnek az a gyanuja, hogy a betörést egy, negyven év körüli, torzonborz bajuszu, szőrös arcú, züllött ruházatu egyén követte el.

A rendőrség e gyanuja alapján terjedelmes táviratokat küldött az ország minden nagyobb városának rendőrségéhez. A nyomozást, melyet Mile Pál rendőrfogalmazó vezet, a rendőrség a város területén is a legerélyesebben folytatja.

A megkárosított állami tisztviselő egyébként tegnap ismét megjelent a rendőrségen és a tegnapi számunkban már felsorolt értéktárgyakon kívül, még más tárgyak ellopásáról is tett panaszt. Eddigi megállapítás szerint a vakmerő betörők a következő értékesebb tárgyakat vitték el:

1 barock stílusú ezüst evőeszközt, mely 114 darabból áll, B. J. monogrammal (ért. 900 K), 1 ezüst cukortartó (ért. 3 K), 1 arany női melltű, közepén briliánszal (ért. 150 K), 1 arany karikagyűrű, T. J. 1892. február 16, bevéséssel (ért. 32 K), 1 lapos, vörös kövű aranygyűrű (ért. 40 K), 1 kettős födelű ezüst zsebórát, számlapja letörve (ért. 40 K), 1 nagy lapos szemű férfi aranyláncot (ért. 90 K), 1 fekete posztó téli kabátot, bársony gallérral (ért. 30 K), 23 db. B. J. monogrammos fehér vászon zsebkendőt (ért. 23 K), 5 darab rumburgi fehér vászon férfi inget (ért. 50 K), 1 sötét barna pénztárcát, benne 4 db. 10 koronás arannyal, 1 teljesen új, sárga bőr, utazótáska (ért. 50 K), 2 ezüst gyertyatartót, B. J. monogrammal (ért. 30 K), 1 pár új férfi chewreaux cipőt, 1 fekete színházi látsövet, 1 angyalos forintot, 9 régi tiz krajcárrost, 1 Mária Terézia huszast, 1 koronás tallért, inggombokat stb. Az ellopott tárgyak értéke megközelíti a 2000 koronát.

Legjobb a Békési Róza gyorsmosó házi szappana

A rendőrség nyomozása és körözése előreláthatólag mihamarabb eredményre fog vezetni.

UJDONSÁGOK.

* **Kinevezés.** Porubszky Jenő, a debreceni kir. ítélőtábla elnöke Balogh István debreceni kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Vizsgálat a közkórházban.** A debreceni közkórházban tegnap délelőtt tartották meg a szokásos vizsgálatot, melyet Tüdős Kálmán dr. városi tisztifőorvos, Dereksy István dr., Láng Sándor dr., Kalmár Barna dr. és Popper Alajos dr. végezték. A vizsgáló orvosok mindent rendben találtak és távozásukkor megelégedésüket fejezték ki a közkórház vezetősége előtt.

* **Az összeszurkált hentesegéd.** Részletesen megírtuk tegnapi számunkban, hogy Juhász Sándor henteslegényt Veszprémi Imre, a vele együtt alkalmazásban levő tanonc, egy husvágó késsel fején, arcán és karján veszedelmesen megsebesítette. Juhász Sándor állapotában tegnap némi javulás állott be, úgy, hogy a rendőrség részéről a kórházban nála megjelent Bardócz András rendőrbiztos kihallgatta. A rendőrség a merénylő tanonc ellen folytatja a megindított eljárást.

* **A kereskedelmi csarnok új tisztisége.** A debreceni kereskedelmi csarnok az alapszabályaiban kitűzött közgazdasági célok intenzívebb művelésére ügyesség név alatt új állást rendszerezett, amelynek betöltésére dr. Vajda József debreceni ügyvédet választotta meg.

* **Hírek a kamarából.** Debrecen bérkocsi szabályrendelete most érkezett le a kamarához a miniszteriumtól véleménymondás céljából. A kamara legközelebbi ülésén mond benne véleményt. A debreceni siketnémákat gyámolító egyesület részére különféle iparüzési szerszámokat kért a kamara a keresk. miniszteriumtól államsegélyként. A miniszter ma értesítette a kamarát, hogy e célra 1500 koronát engedélyezett. Szakelőadások lesznek a kamara területén a kereskedők és iparosok körében különféle aktuális ipari, kereskedelmi és szociális kérdésekben. Az elsőt ma, szerdán rendezzi a nyiregyházi kereskedők és gazdák köre, ahol Szávay Gyula titkár tart előadást. Azután a titkár meglátogatja a szabolcsmegyei háziipariskolát, hogy megállapítsa azok téli tanmenetét.

* **Katonai felülvizsgálat.** A katonai vegyes felülvizsgálatra tegnap délelőtt a Pavillon kaszárnyában 40 katonát vezettek elő, akik közül elbocsájtottak 34, továbbszolgálatra utasítottak 3, a hadsereg póttartalékába helyeztek 1, a honvédség póttartalékába 1, a kórházba utaltak megfigyelésre 1 embert.

* **Gyöngye a gázfény.** Amíg nem volt villamos világítás, nem volt panasz a gázra. A világítási vállalat a robbanás óta gondosabban látta el a közönséget, melynek egyetlen kívánsága volt csupán, hogy a gázárakat a sok-sok ígéretés után végre leszállítsák. Mióta a villamos telep megkezdte üzemét, azóta feltűnően gyöngye a gázlámpák fénye. Különösen az üzletemberek panaszkodnak a gázvilágítás gyöngesége miatt és az általános hiedelem, hogy a gázvilágítás gyöngeségének az az oka,

mert nem teljes a nyomás. Tény és való, hogy az Auer-égők is alig pislákolnak és ha ez így tart, a mécshez kell visszatérni, hogy világosságot kapjunk. A gázfény ezen feltűnő elgyöngülése sokak előtt azt a gyanút ébreszti, mintha ily módon akarnák kényszeríteni a közönséget a villamos világítás bevezetésére. Nem tudjuk igazán mire vélni a világítási vállalat eljárását, de ha az osztalékpolitika következménye volna ez, a legerélyesebben tiltakozunk ellene. Elvégre is: nem szállították le a gázárakat és a drága pénzért még rossz világítást is adnak: az kissé sok volna. A gázfogyasztók ezen jogos és méltányos panaszát ajánljuk a városi bizottsági tagok figyelmébe.

* **Felolvasás a Gazda-körben.** Vasárnap délután ismét szakelőadás volt a debreceni Gazda-körben, mikor is Ormándi János gazdasági akadémiai tanár tartott hatalmas, jó ízű és tanulságos előadást. Örömmel láttuk jelen Debrecen legintelligensebb gazdáját és a kisgazdáknak oly nagy számát, mely várakozáson felül bebizonyosodott, hogy mennyire szükséges és célszerű ezen nagyjövőjű intézmény Debrecen városnak s a magyar gazdatársadalomnak.

* **A debreceni zenekedvelők köre** értesíti az érdeklődő közönséget, hogy esztörtök este megtartandó Heinemann—Csuka hangversenyre korlátolt számban kaphatók még belépő jegyek Hegedüs és Sándor cégnél, valamint a megmaradt jegyek este a pénztárnál. Az ülőhelyek ára 4 és 5 korona, álló-hely 2 korona. Páholy 20 K.

* **A póttartalékos tragédiája.** Néhány nap előtt, mikor a közös ezredbeli póttartalékosok a Nyulason gyakorlat közben pihenőt tartottak, egy arra vezetett bika neki rohant Varga nevű balmazújvárosi illetőségű póttartalékosnak. Varga a fegyverével teljes erejével vágott a bika fejére, mire a fegyver darabokra tört. A felbőszült bika a másik pillanatban már felöklelte Vargát, három méter magasra hajtotta s a szerencsétlenül járt katona eszméletlenül esett le. A bika azután tovább szaladt, a katonák bevették Vargát a mentelep kaszárnya épületébe, ahol első orvosi segélyben részesítették. Onnan a csapatkórházba vitték. Varga állapota azonban olyan lett, hogy tegnap fel kellett szállítani a budapesti katonai kórházba. A szerencsétlenül járt póttartalékos 28-án szabadult volna a katonaságtól.

* **A karácsonyi vásár** rendezősége ezúton hívja fel azokat, akik a vásáron árusítani akarnak, hogy ezt december 1-ig Arany János utca 4. szám alatt az emeleten bejelenteni sziveskedjenek. Azok, akik árucikkek ajándékozásával óhajtják elősegíteni a jótékony célt, ezeket Csanak Józsefné urnőhöz Arany János utca 1. szám, emelet, eljuttatni sziveskedjenek. Étel- és italadományozók adományait december 7-én egész nap és 8-án délelőtt tíz óráig a Bika-szállodában dr. Irinyi Istvánné urnő kezéhez juttatni sziveskedjenek.

* **A zenekedvelők körének vegyes énekara** ma, szerdán délután fél 6-kor együttes főpróbát tart. Tisztelettel kérem tehát az összes tagokat (hölgyeket és urakat), hogy pontosan és teljes számban sziveskedjenek megjelenni. Husz Lajos.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Özv. Szopkó Jánosné g. kath. 44 éves, özv. Kuruc Miklósné ref. 62 éves, Tóth Ilona ref. 7 hónapos, Leidl Károly ág. ev. 3 órák, Kovács Lajosné ref. 32 éves, Troják András ref. 16 napos.

* **A szökevény tanoncot hazahozták.** Megírtuk, hogy Kardos Antal tizenhét éves cipésztanonc, ki gazdájától, Papp József debreceni cipésztől negyvenkét korona ellopásával megszökött, a fővárosban öngyilkossági kísérletet követett el. Mint a debreceni rendőrséghez, a budapesti államrendőrségtől az éjjel érkezett távirat jelenti, a golyó okozta sebéből Kardos Antal tegnap felgyógyult. A debreceni rendőrség intézkedett, hogy a szökevény tanoncot, ki különben teljesen árva fiú, a fővárosból hazatoloncolják. Ügyében a kir. ügyészség folytatja a vizsgálatot és ha megérkezik, az ügyészség fogházában előzetes letartóztatásba helyezik.

* **Katonakötelesek jelentkezzenek!** A városi katonai ügyosztály ez uton kéri fel az 1886., 87. és 88. évbéli hadköteleseket, hogy még ebben a hónapban jelentkezzenek, mert ellenesetben azok, a kik ezt elmulasztották, büntetésben részesülnek.

* **Kötött férfi harisnyák** 25 krajcárért, tiszta selyem férfi nyakkendők 3 drb. 1 forintért beszerezhetők a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.

* **Ujdonságok,** legdivatosabb dobozoslevélpapírokban és levelezőlapokban, ablakdisz (vitrauphanie) papír egyedül nagy választékban Thaisz Arthur papirnagykereskedésében, Bika-szálloda mellett.

* **Téli trükkök,** keztük, harisnyák legjobban beszerezhetők: Kontsek Kornél főtéri üzletében.

* **Purítás szappan,** felséges fehér-rózsa illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jóna és Jóna drogériájában.

* **1909. évre szóló naptár** csinos kiállításban 30 fillérért kapható lapunk kiadói-vatalában, vagy az elárusítóknál.

TÁVIRATOK.

Elevenen a föld alatt.

Ruttká, nov. 23. A szomszédos Muzsa községben borzalmas szerencsétlenség történt. Reneke Józsefné és Goda Józsefné munkásszonynak a község határában levő földbányába mentek, hogy onnan a háztapasztáshoz földet hordjanak. Mialatt a két asszony alul a földet ásta, a felső réteg megcsuszamlott és eltemette őket. Mire a falubeliek kiásták őket, mind a kettő halott volt.

Agyonverte a haragosát.

Kecskemét, nov. 24. Dobosi Gyula gazdálkodó régóta haragosa Csomai Gézáknak. Ma újra összeveszték és vasvállal mentek egymásnak. A verekedés halállal végződött. Csomai holtan maradt a helyszínen; Dobosit a csendőrség letartóztatta.

Rálőtt a bírora.

Ruttká, nov. 24. Merckó József, kisszentmártoni gazdát megpirongatta Kohut József bíró, mert a száj és körömfájás miatt elrendelt zárt megtörte. A gazda dühében rálőtt a bíróra, aki életveszélyesen megsebesült.

Gyilkos testvérek.

Nagybecskerek, nov. 24. Kléty torontali faluban Petrov Ilia és Tódor szerb parasztok összeveszték az unokatestvérékkel, Frankor Axentievel, a kit fejszével agyonverték. A gyilkos testvéreket nyomban letartóztatták.

Közös tengerészeti miniszterium.

Trieszt, nov. 24. Pólából jelenti a Piccoló: Biztos forrásból híre jár, hogy Ausztria-Magyarországon tengerészeti miniszteriumot szerveznek. Az új miniszteriumot a legrövidebb idő alatt életbeléptetik, amivel egyidejűleg a hadügyminiszterium tengerészeti osztályát megszüntetik. A polai kikötő parancsnokság helyébe tengerészeti parancsnokság lép, melynek élén Jedina ellentengernagy fog állani. A polai erődparancsnokságot elváltatják a kikötő parancsnokságtól és élére egy altábornagyot vagy tábornagyot állítanak.

Ma nem volt tüntetés.

Bécs, nov. 24. Ma kora reggel a rendőrség megszállotta az egyetem épületét, a melynek feljáróján a német nemzeti diákok helyezkedtek el. Az egyetemen szemközt levő kávéházban az olasz diákok gyülekeztek. Sok diák bekötözött fejjel jelent meg. Délben bezárták a mensa akadémiát és a műgyetemet. A tüntetéseket ma nem folytathatták.

Családi dráma az órházban.

Székesfejérvár, nov. 24. A sárbogárdi vasutvonal 49. sz. órházában rémes családi dráma játszódott le az éjjel. Dömök István vasuti őr régóta féltékenykedett a feleségére, akivel emiatt folytonosan civódott. A múlt este is összeveszték; az asszony haraggal feküdt le. A férj fentmaradt és amikor látta, hogy a felesége elaludt, az éles disznóölő késsel keresztülvágta a gégejét, majd többször a mellébe szúrta. Az asszony pár perc alatt kiszendvedt; a három, ártatlan gyermek föl sem ébredt rá. A csendőrök a feleséggyilkos vasuti őrt, aki éleinte úgy akarta feltüntetni a dolgot, mintha más ölte volna meg távollétében az asszonyt, letartóztatták.

Kibukott az emeleti ablakból.

Poprád, nov. 24. Wittmann Ignác 3 éves kis fia az üzlet fölötti emeleti ablakból kihajolt az utcára, hogy az apját lássa. A gyermek egyensúlyát elvesztette és fejével bukott le a kövezetre. A borzasztó esés következtében a gyermek csodálatosképen nem halt meg. Agyrázkódást szenvedett és most élet-halál közt lebeg.

Öngyilkos kereskedő.

Nyiregyház, nov. 24. Kovács Rezső kereskedő ma föbelötte magát. A kereskedő agglegény volt és rendezett viszonyok közt élt. Tettének oka életuntagság.

Agyonvert vadférj.

Déva, nov. 24. Kunc István livazenyi lakos vadházasságban élt özvegy Slippe Antalné Mária nevű leányával. A vadházassok összeveszték, mire az asszony hazament az anyjához, akivel együtt tért vissza, hogy a butorait és ruháit elvigye tőle. Ekkor újra összekaptak, mire a vadférj megütötte az asszonyt. A két nő erre fejszére kapott és a vadférjet agyonverték. A csendőrség letartóztatta őket.

Testvérek szerelme.**Két leány tragédiája.****Egy vőlegény, két menyasszony.**

Budapesten tegnap Szalai Matild 24 éves varrónő, Liliom utca 2. szám alatti lakásán zsebkefével mellbe szurta magát és életveszélyes sérüléssel került a Rókus kórházba. A leány közvetlen a tett elkövetése után kihallgatható nem volt, később pedig a tett okát megmondani nem akarta.

A drámának azonban tegnap este folytatása lett. Az összekötő vasuti hidról egy jól öltözött leány a Dunában akart ugrani. A gyalogjáró korlátján át is jutott, a hidról leugrott, de az alsó járó korlátján megakadt. Ekkor életfentartási ösztöne felülkerekedett, megkapaszkodott a korlátkampóban és segítségért kiáltott. Így függött élet és halál között több másodpercig, míg Gyomrei Mihály 1042-es számú rendőr meghalotta kiáltozását és segítségére sietett.

A rendőr nem tudta visszahuzni, csak egyik karját és egy tartotta, amíg emberek érkeztek; ezek segítségével ezután visszahozta a leányt, akit bekísért a dunai kapitányságra. Itt megállapították, hogy az életunt Szalai Julianna 35 éves varrónő, néneje Szalai Matildnak. Zokogva mondta el, hogy huga szerencsétlensége birta rá arra, hogy halálra szánja magát.

Együtt nevelkedtek, együtt dolgoztak és együtt várták a jó szerencsét egy férfi alakjában. De sokáig nem jött és Julianna kezdett öregedni. Akkor megismerkedtek egy fiatal emberrel és belészerettek mind a ketten. A jó egyetértés megbomlott közöttük. Julis azt követelte, hogy Matild ne menjen férjhez, míg ő az idősebb főként alá nem jutott. Efelől elkeseredésében követte el Matild tegnap az öngyilkossági kísérletét és ez bántotta az idősebbik nővért annyira, hogy elhatározta, hogy nem él tovább.

HIREK.

A malária. Lahoréből jelenti egy táviratunk: A malária Pendschabban mind inkább kiterjed és hallottakban nagyszámú áldozatot követel. Amritsarban a leghevesebben pusztít a járvány. Itt naponként mintegy 100 haláleset fordul elő. A kereskedelem pang, a kereskedelmi ügynökségek munkások nélkül szűkölködnek. A bazárok be vannak zárva és az utcák elhagyottak.

Becsapott herceg. Kantakucene Frigyes herceg megjelent a b.-pesti főkapitányságon és család címén följelentette Kisteleki Izsó okmánytervezőt, a ki vállalkozott, hogy a herceg részére, ki Münchenből jött, a magyar honosságot megszerzi és ezen a címen 3000 koronát csalt ki a hercegtől. Kistelekit délutánra citálta be és a kihallgatás után letartóztatta a rendőrség.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Rába Zoltán a csodálkozástól szóhoz sem juthatott. A szép özvegy pedig folytatta tovább:

— Meg kell hálálnom mind azt a sok jót, amit ön férjem idejében is a vállalat érdekében tett. Az eredményből vegye ki méltó részt családjával együtt. Ide költöznek. Kis feleségét felszabadítja a főzés és a háztartással járó gondok alól. Egészen kis fiának s önnek élhet. Anya és feleség lesz a szó teljes értelmében. Végig az emeleti lakosztály az önöké. Fizetését azért, mint eddig, éppen úgy meg fogja kapni.

Rába Zoltán csak hallgatott, szólni sem tudott. Mit válaszoljon ő mindezekre?

A szép asszony észre vette zavarát s ebből azt következtette, hogy nyert pere van. Különbösen is Rába Zoltán nem térhet ki kívánsága teljesítése elől. Szerinte ez egyenesen örültség volna. Jólétet kínál nekik és családjának. Ha szereti a családját, ezt a jólétet nem dobhatja el magától. Különösen, ha ezzel becsületes munkásságát honorálják. De gondolt Ilona egyébre is. Arra, hogy Rába Zoltán már azért sem térhet ki az óhajának teljesítése elől, mert alkalmazottja. Nem sértheti meg főnökét a visszautasítással. Ezt csak akkor tehetné, ha lemondana a hámorvezetéséről is és elhagyná hivatalát. Ilyen esztelenséget a küzdés mai időszakában, mikor kisebb állásért is irgalmatlan törtétes folyik, nem fog, nem követhet el.

— Látom, — folytatta Ilona, — hogy önt meglepte ajánlatom, amelyet mondhatom, hogy igazán önzetlenül tettem. Tudom, hogy erre nem is könnyű így, a pillanat hatása alatt választ adni. Majd holnap. Hiszen nem késő ez akkor sem. Ön szépen megbeszéli otthon kedves kis feleségével s az eredményről holnap referál nekem.

Rába Zoltán felállott, odahajolt a szép asszony keze után s megcsókolta:

— Nagyságod kegyességével végtelen hálára kötelez engem. A magam nevében köszönöm jóságos ajánlatát. Közelni fogom a feleségemmel s a mint nagyságod óhajta, holnap válaszolni fogok.

Ilona boldogan nézett a távozó után. Régen nem érezte magát ilyen nyugodtnak s ilyen elégedettnak.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

November 24.

Budapesti gabonatőzsde.

5 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilogrammonként) 12000 mm. buza.

Rozs, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben olcsóbb amerikai jegyzésekre és az enyhe időre gyenge volt az irányzat. A gabona-neműek árai 5-10 fillérrel hanyatlottak. A forgalom időnként élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza ápr. 1909.	1306	1297—1299
Buza október	1130	1135—1133
Rozs ápr.	1098	1104—1101
Rozs októberre	985	987—985
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	870	867—868
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	757	759—757

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén változatlan külföldi jegyzések nyomán nyugodt volt a hangulat. A forgalomba került értékek árfolyamai tartott irányzattal zárultak.

A forgalom szűk keretben mozgott.

Apróhirdetések.

Eladó 60 hektó kitűnő minőségű idej homoki fajbor. Cím a kiadóban. 968

GERZSANNÉ, Kertész Kata plissérozó intézetét átvettem és elvállalok mindennemű plissérozást szépen és gyorsan Arany János-u. 35. sz. Ugyanitt elegáns gyermekruhák ponygólak és blousok varrása is elvállaltatik. 969

Eladó egy pár jól behajtott, gyorsjárású, amerikai fajlő. Mindkettő 5 és fél éves kanca; tenyésztésre is kiválóan alkalmas. Cím a kiadóban. 967

NYOMDAI MUNKÁK!!

Eljegyzési kártya,
moghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,
IRODAI NYOMTATVÁNYOK,
csinos és izléses kivitelben, — gyorsan és a leg-
olcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők,
Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558 sz.

NAGY LAJOS

hirdetési irodájából Debrecen, Csapó-u. 13.

400 frt. készpénzzel meg lehet
venni egy házat. Jó lesz kapni a
kedvező alkalmon.

Ezen ház a Homokkertben II. járás
169/5 szám alatt van, 305 négyszögöl óriási
telek, termő szőlő és gyümölcsös. Van
rajta cseréppel fedett téglapülete két lak-
osztálylyal, van továbbá fűskamra sertés ól
és jóvízi kut. Eladási ára és pedig utolsó
ára 2800 frt. Teher van rajta 2400 frt. Igen
kényelmes bankölcsön. Aki előbb behozza
a foglalót az irodába, azé a ház! 3347

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Szőnyegek, függönyök,
ágy és asztalterítők,
flanelltakarók, linoleum
„Valódi persa szőnyegek“
nagy raktára.

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Dr. Nagy Kálmán

ügyvéd irodáját
Batthyány-u. 22. sz. a.
helyezte át.

Ha pénzt

áldozza
nyomtatványra!!

ha célszerű, izléses
JÓ MUNKÁT
kiván, — hívja telefonon
106. számot,
azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
könyvtárája papírkereskedése
Piac-utca 30. szám

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós

festőiskolája

Piac utca 42. sz. a.

Hátul a
körtérségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad
d. o. 9—12-ig, d. u. 2—4-ig.

A bőr ápolása kötelesség az egészség
érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek)
elasticitását, rugalmasságát, rózsaszínben játszó
fényességét. Megszünteti a kényrösséget.
Az eldurvult, kirepedezett és szelkelytelt arcot
vagy kezét, a legrovidebb idő alatt fehérre s
puhává teszi! Póder alá is igen ajánlható!

Használata gyors és biztos! Egy üveg
mint bőrápoló szar póderrel. **MOLLITERGIN**
Teljesen fájdalommentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye a főraktára

Mithalevits Jenő gyógyszerháza a „Nagyó“-hoz
DEBRECENBEN,

Főpiac 21. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre

Takarék-tűzhelyek

Franczia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piac-u. 23.

NAGY LAJOS

hirdetési nagyirodájából Csapó-u. 13.

Egy 6 ezer frtos óriási nagy
ingatlant elhelyezés miatt most 4500
frtért meg lehet kapni. Igazán vétek
lesz elszalajtani.

Ezen óriási szőlőtelep és ház éppen
a nagy vasuti állomás mellett, a közraktár
háta megett van, az ugynevezett Barsai
telepen 14. szám alatt, tulajdonosa Bartha
József vasuti alkalmazott és neje, akik el-
helyezésük miatt kénytelenek megválni ezen
aranybányától és örökké sajnálni fogják azt.
Ez évben is eladtak a telepről 30 kectoliter
bort.

A terület nagysága 1095 négyszögöl
12 éves kitünő karban levő szőlőtelep gyü-
mölcsössel, reá építve teljesen új téglapü-
let cseréppel fedve, mely magában foglal
két szép szobát, konyhát, üvegezett verend-
át és pincét, van továbbá az udvarban
igen jó vízi kut és sertés ól. Akinek siker-
ülni fog megvenni ezen fölséges kis gaz-
daságot, az örökké áldani fogja érte a
Nagy Lajos hirdetési irodáját. 3348

LEFKOVITS JAKAB

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

Mpderg bútorkaktár

Dus választék kiváló izlésű
ebédlő, hálószoba, salon berendezésekben

Legszebb és legjobb kivitelű
vas- és kárpitozott butorok nagy
választékban

Cégre tessék figyelni.

Árverési hirdetmény.

Alólirott Dr. Galánffy János debreceni királyi közjegyző közhírré teszi, hogy a Gazdasági Bank debreceni cégénél 270 és 100 korona kölcsönök fedezetül elzálogosított különféle sorsjegyek a nevezett cégnek Debrecenben, Piac utca 59. szám alatt levő üzleti helyiségben f. évi december hó 1-ső napján d. u. 3 órakor közben jöttével megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Debrecen, 1908. nov. 21.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.

Toilette cikkek:

illatszerek, pou-
derek, arc és kéz-
finomítók, hajles-
télkek, hajtűk, haj-
fésűk díszes és
változatos kivitelben.

olcsón beszerezhetők.

Jósa és Jóna

Debrecen, Kossuth-u. 6

ber 25
zt a sok
vállalat
egybe ki
költöz-
zés és a
zen kis
eség lesz
emeleti
t, mint
szólni
dezekre?
avarárt s
ert pere
a térhet
erinte ez
kinálnak
saládját,
től. Kü-
gát hono-
ra, hogy
z ó hájá-
tja. Nem
ssal. Ezt
hámor
át. Ilyen
zakában,
n törte-
— hogy
mondha-
em. Tu-
yü így,
t adni.
z akkor
n kedves
holnap
t a szép
végtelen
nevében
ni fogom
óhajtja,
zó után.
agodtnak
le.
kilogram-
kai jegy-
irányzat.
nyatlóttk.
ltozás
7—1299
5—1133
—1101
7—985
—668
—
—757
di jegy-
A forgó-
ányzattal
homoki
968
intéze-
mű pli-
János-u.
ák pou-
atik. 969
u, ame-
kanca;
Cim a
967

Apróhirdetések.

AJÁNLAT.

A Széchenyi-utca 57. sz. a egy jó forgalmu pék üzlethelyiség kiadó. 919

VIGYAZAT! 1 liter szalon petroleum 12 kr., 1 klg. szilva 12 kr. 100 klg. vágott fa 120 kr. Darvas Miksa Teleki utca, sa. ok. 887

1 KG. szalámi 1 frt., 60. nagyobb vételnél 1.55, ugyanott egy tanuló felvétetik. Glück, Péterfa utca. 862

FÉRFI. női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomja és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

MAGÁN detektív iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Kramer József. 650

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizetek, krepek, hajfonatok, parókkak jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál, Hatvan utca 2. Kihullott hajat veszek

ÜRES festékes hordók olcsón megszerezhetők, Arany János-u. 47. sz.

LEGUJABB!!
Ön-beretv-alkozó készülék, teljesen veszélymentes, 12 darab kétélű pengével 14 korona Márton Gyula üzletében Piac-utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emánél Debrecen, Tisza palota. 9118

URI emberek ebéd kosztot kapnak jutányos áron. Szent-Anna-u. 58. sz. 391

EGY 14-15 éves polgár leány vagy fiu mint küldönc alkalmazást nyerhet Kazz Jakabnál. 846

FOLYO december 1-től fél idény végéig. (B) napra páholy kiadó. Értekezhetni Szt.-Anna utca 25. első emelet. 966

KÉREM azon urat (az üsletvezetőségtől) ki a e hó 22-én a róm. kath. templomban pénztár-cémat megtalálta azt a rendőrségre vagy Varga utca 18. elküldeni, mivel kedves emlékem és csak nekem értékes. 963

EGY utcai lakás mely áll két szoba egy előszoba konyha spázz és minden hozzátartozóból minden órán kiadó Zsák utca 3. Tudakozódni a kapával szemben az udvarban. 961

KERESLET.

TANULÓ fizetéssel felvétetik Deutsch Albert és Fia fűszerkereskedésében Hatvan utca. 924

CSNOSAN butorozott szobát keres hivatalnok, ajánlatok ár megjelölésével főposta 13-as postafiók küldendő. 962

KERESEK átvételre kávé mérést, kosztadást. Esetleg pálinka mérést, vagy kimérői állást. 500 kor. óvadékkal. Cim a kiadóba. 959

ELADÁS.

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám. 9690

ELADO 4 és 6 löerejű gőzcséplő, teljesen jókarba. Cim a kiadóba. 939

ELADO 70 mázsa lucerna. Értekezni déli órákban Zápolya utca 13. 961

EGY elegáns hálószoba és más divatos butorok elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. Eötvös utca 38. szám. 960

Egy ló után való jó karban lévő

árukihordó-kocsi

megvételre kerestetik.

Czim a kiadóhivatalban.

Selyem-, plös- és posztó-függönyök

Butorszövetek Moquettek

dus választékban és jutányos árak mellett kaphatók:

Bosznay J. és Társa

Magyarország e legnagyobb

Szőnyegáruházában,

Debrecen, Kossut-utca 5. sz.

263/5768. 1808. kgy.

Hirdetmény.

Hajdunánás város tulajdonát tevő téglá és cserép égető körkemencéhez egy vállalkozó felfogadása határozott el.

Vállalkozó köteles 2000 kor. (kettő ezer) koronát készpénzben biztosítékul letenni a városi pénztárnál.

A város semmiféle előleget nem ad, hanem a kifogástalanul kiégetett és átvett anyag árát utólag hetenkint fizeti.

Kik pályázni szándékoznak erre vonatkozó ajánlatukat — mely oly bizonyítvánnyal szerelendő fel, hogy a téglá és cserép égetéshez értenek, alulírt polgármesternél a folyó évi december 10-ig adják be. Később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Hajdunánás város képviselő testületének 1908. november 14-én tartott közgyűléséből.

Csohány, polgármester.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és

egyedár usítása

Debrecen és vidékére

KOVÁCS GYULA

vasüzletében

a „Bika“ szálloda mellett.

1738

Telefon 210

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata.

Debrecen, nagytrafik udvar.

Legolcsóbban és szakszerűen készít

villamos világítási

erőátviteli berendezéseket.

Házi és magán telefonok, villancsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó és legkomplikáltabb munkát.

PAVLOVITS és SZILÁGYI

műépítész és építőmesterek

DEBRECEN, Piac-u. 42. Lamprecht palota.

Ügünk foglalkozik:

Épületek tervezésével, modern beosztással, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítésével szakszerű, tartós kivitelben. — Lakásberendezések, bútorok és iparművészeti tárgyak tervezése és elkészítése. — Ingatlanok beoszlása és értékesítése. — Műszaki ügyekben tanácsadással.

NAGY LAJOS

hirdetési irodájából Csapó utca 13. szám.

Halálozás miatt eladó ház, rajta jó kis vendéglő!

Márton Sándor ur elhalálozása folytán özvegye Márton Sándorné urnő a Pacsirta-u. 48. számú házat ezennel eladóvá teszi. Nagyon jól jár az, aki megveszi! Az érdeklődők igyekezzenek a megnézéssel, mert egy ilyen házat nagyon hamar elkapnak, pláne mikor olcsó is az ára.

Az érdeklődők forduljanak egyenesen özv. Márton Sándorné urnőhöz, aki az udvarban, a hátsó épületben lakik. 3328

Legjobb és így a legolcsóbb **villamos világítás**

és **erőátviteli berendezéseket**

Fazekas Imre

készíti. Ivlámpák és motorok kezelése és évi karban tartása mérsékelt díj mellett elvállaltatik.

Ireda Piacz utca 77. szám.

Telefon 567. szám.